

lyeket a korona Ausztria nemzetiségei, csehek, lengyelek miatt táplál. Fölösleges tán kifejtenuk, hogy Magyarországon a magyar nyelv mennyire más államjogi jelentőséggel bír, mint a cseh nyelv Ausztriában.

De ha idővel a csehek államjogi, nemzeti törekvései mégis érvényesülnének: javaslatunk értelmében a hadsereg vezényletének egységessége biztosítva volna. A kétnyelvű kommandó föltétlenül magába zárja a német nyelvet és így a német vezényletet a monarchia minden katonája megértené.

Érezzük, hogy javaslatunkat leginkább azok fogadják majd aggodalommal, a kik nemzeti érdekeinket szívük mélyén viselik. De meggyőződésünk, hogy csupán a dualisztikus intézmények igaz, őszinte közössége mellett vívhatjuk ki önállóságunkat minden egyéb téren.

Arról van immár szó, hogy az 1867 diki kiegyezést annak igaz szelleme szerint végrehajtsuk. A mi intézményt ott közönségek tettünk, az legyen valóban közös. De szakítsunk az *ál-közösséggel* és minden egyéb téren legyünk *önállók*.

Ugy érezzük, hogy javaslatunk, különösen, ha még annak részletesen megállapítandó, fokozatos keresztülvitelét is megengedjük, tulvihet bennünket azon a *holt ponton*, a melyen állami életünk gépezete megrekedt.

Korona és nemzet egyaránt elfogadhatja e javaslatot, mert egyik fél sem ad föl semmit elvi meggyőződéséből, hitéből. A korona és nemzet közötti feszültség megszűnésével elérkezhetünk a kibontakozáshoz.

Vajha aztán oly irányba terelődnek hazánk politikája, a hogy cikkünk elején jeleztük: Oly politika, mely öntudatosan magyarnak akarja ez országot, *önállónak* gazdaságát és minden kérdésben a *nagy néposztályok* igaz életérdekét, nem pedig egyes kis érdekcsoportok rövidlátó érdekét szolgálja.

A debreceni határozat.

— szept. 11.

Temesvárott kilenc uri ember nagy jogtalanságot követett el: elhatározta, hogy nem hívja össze a szabadelvű pártot és nem ad alkalmat a debreceni határozat tárgyalására.

Ez a leghatározottabb visszaélés a választó polgárok szabad vélemény nyilvánításával. Ötven szabadelvű párti választó polgár kérte a pártgyűlés összehívását. Valószínű, hogy még sokkal többen vannak, a kik állást kívánnak foglalni nyíltan, becsületesen. — Lehet, hogy a pártgyűlésen elfogadták volna vagy talán elvetették volna a debreceni határozatot. De a párt ugynevezett vezetőségének nincs joga megakadályozni a szabadelvű választó polgárokat abban, hogy meggyőződésüket nyilváníthassák.

A kilenc ur erőszakos eljárása annál kínosabb hatású, mert Temesvár képviselője Khuen Héderváry gróf és Khuen Héderváry gróf egyáltalán nem szorult rá ilyen kétes értékű támogatásra.

A temesvári eset egyébaránt a következő:

Temesvár.

A temesvári szabadelvű párt vezető sége Plausich Mátyás kir. tanácsos, kir. közjegyző pártelnök elnöklésével ma este vette tárgyalás alá a párt ötven tagjának az elnökhöz intézett abbeli kérelmét, hogy a debreceni szabadelvű pártnak a hadsereg nemzeti irányu fejlesztésére vonatkozó határozata tárgyában a temesvári szabadelvű párt is foglaljon immár állást.

Jelen voltak: Schweiger Bertalan, Sternthal Salamon, Csasznek József, Hinterseer Ulrik, Bader Henrik alelnökök, Várnay Ernő, Baráth Armin, dr. Buding

József, Stefanovics Miklós és dr. Sztura Szilárd pártjegyzők.

Beható eszmecsere után, melyben az összes jelenvoltak kifejtették álláspontjukat, a párt vezetősége 9 szavazattal 2 ellenében elfogadta Schweiger Bertalan alelnök által előterjesztett következő határozati javaslatot:

Ama súlyos válság, mely a parlamenti harcok folytán Magyarországon ugy politikai, mint gazdasági téren már-már végzetes következményekkel fenyeget és hazánk legbecsesebb javát, ezredéves alkotmányunkat alapjában megrendítette éppen a jelen napokban érte el tetőpontját. A nemzet félt aggodással várja a fejleményeket, melyekben a közvélemény kívánságára nézve az országgyűlési szabadelvű párt küszöbön levő állástoglalása fogja az irányt megszabni. Ilyen körülmények közt Temesvár szab. kir. város szabadelvű pártja vezetősége bár a maga részéről a magyar nyelvnek és nemzeti eszmének minden téren, tehát a véderő szervezetében való érvényesülését lelkes rokonszenvvel kísérel s a magyar nemzet erre irányuló törekvéseinek alkotmányos uton való fokozatos megvalósítását határozottan óhajtja, nem tartja alkalmasnak ez időpontot arra, hogy különleges állás foglalása által az amugy is mester ségesen felzavart országos közvélemény nyugtalanításához hozzá járuljon s ez által a maga részéről is hátráltassa a helyzet tisztázását és megnehezítse a veszteljes válság kedvező megoldását. Ennélfogva a pártvezetőség kimondja, hogy a debreceni határozatnak a párt részéről való nyilvános tárgyalását időszerűnek nem tartja és elhatározta, hogy az ötven tag által pártgyűlés egybe hívására nézve nyilvánított kívánságot mellőzi.

Vakság.

Irtta Catulle Mendés.

Amikor a világtalan ifju karjával átfonta a leány nyakát, az elfojtott szenvedélytől reszketett a hangja:

— O, hogy még csak nem is láthatlak! Miért nem találkoztam veled előbb, akkor, amikor még nem is kék volt az ég, amikor a lányszemek még nekem is ragyogtak és még látam az ajkak rózsás szögleteit; ó, legalább csak el tudnám képzelni, hogy milyen is az arcoda. . . De nem tudom! Es be kell, hogy érjem parfümöd illatával, sima kezűd cirógatásával. Szememtől már megvonta az Ur a fényt, mielőtt még szerelem nyílt volna meg a szívem és az én szempilláim alól már nem kél fel a nap. Soha, de sohasem csodálhatom meg e hattunyákat, és gömbölyű vállakat, melyeket elborítok csókjaimmal. Te édes leány, én egyetlen gyönyösűségem és minden keserűm, ó, legalább ird le drága lényed szépségét, könyörgöm, esdeklem, beszélj magadról, hogy szavad nyomán magam elé varázsoljam láthatatlán boldogságomat.

— En nem merem, — mondta reszkesztve a leány.

— Beszélj magadról, könyörgöm. Beszélj, ha szeretsz! Beszélj hosszú, seilyemlány hajadról. . .

— A hajam, azt mondják, szőke, mint a csillogó aranyfűst és ha kibontva

széjjelteritem fehér vállamon, olyan vagyok, mint a mesék királyasszonya, aki magára vette napsugárköpenyét.

— O, milyen boldog vagyok! És a homlokod? És a szemed?

— A homlomon keskeny és fehér, mint a tubarózsa, mert a gond fellegei elkerültek engem. Szemem kék és fáradtan nyugszik a hosszú szempillák mögött míg sötét csillaga édes-bus fájdalomról beszél. Ha tükrömbe nézek és szememben ezt a nagy bánatot látom, magam is megindulok rajta.

— O milyen csodás lehet! És mond az arcod, az ajkad? . . .

— Arcom sápadt, de gyakran előnti a szüziesség pirja és ilyenkor ragyog, mintha napsugarak cirógnának! Az ajkam hajlása olyan, mint az ivé és piros, mintha ez ivet, Eros a szivek forró vértébe mártotta volna.

O, hogy én e bibor ajkaknak csak árnyékát csodálhatom! És a nyakad, és a pihegő kebled? . . .

— O, ezek nincsenek márványból! Mert a szilárd kő nem reszket meg így. A fénye olyan, mint a hóé, melyet a nyár heve nem tudott megolvasztani. De meleg, mintha ez a hó izzanék!

— Megesókolom ez izzó havat, érzem forróságát, de nem látom! És a vak ifju tovább kérdezősködött. A leány pedig bevájta fejét a csipkés párnába és fojtott szerelmes hangon felelgetett. . .

Az ő szerelmünk nem voltmuló szerelem, amely kilobban. Az a kapocs, mely őket össze fűzte, nem szakadhatott meg soha boldogságuknak már elmúlt és még eljövendő napjai egyformán ígérték a gyönyörűségeket. A fiu változatlanul körülvette a vágyak testőrségével a leányt, aki imádta ezért. . . Büszkeséget érzett világtalansága mellett is. Büszkévé tette az a gondolat, hogy ő, a vak fiu, ura mindama kincseknek, amelyekről a homályosodó szobában beszélt a leány. De olykor-olykor kétség és zugolódás fogta. el hogy ne lássa az ég és föld szimpompáját, a csodás természetet. . . Ő ez nagy csapás volt, de már-már megnyugodott benne. . . Hanem, hogy ne ismerje ezt a drága lényt, hogy eddig ne látta légyen és hogy ezután se láthassa soha, — ó, ez elviselhetlen volt előtte. Meddő vágyának lázas örületében nem egyszer odaadta volna egész életét, csak hogy egy pillanatra láthassa az imádott leány szépségét.

Történt pedig, hogy egy napon a világhírű esodaorvos elvetődött az ő városukba is. Hire már jóval megelőzte, mert a tudós férfiu előtt csak játékszámba ment az, hogy a siketeknek a hallást, a némáknak a beszédet és a vakoknak a látást visszaadja. Arany és ezüstveretes diszkoecsiáját, melyen az egész országot bejárta, nem is lovak húzták hanem egykori bönák, aki akik a szólnél is sebe-

Fokozza a kilenc ur tapintatlanságát a határozat szövegének az a vádja, hogy az országos közvélemény szerintük mesterségesen van felzavarva. Ez az állítás temesvári urak részéről vagy hazafiatlan vakmerőség vagy szánalmas tájékozatlanság. Lehetetlen, hogy Temesvárott csak ennyit tudnának a magyar nemzet egyértelmű állásfoglalásáról.

FOGYAZ és ISEOLIA.

Pótérettségi vizsgálatok. A debreceni tankerületi főigazgatóságához tartozó állami felügyelet alatt álló iskolák pótérettségi vizsgálatára tegnap folyt le az újonnan épült róm. kath. főgimnázium épületében Géresy Kálmán főigazgató elnöke alatt. A pótvizsgára heten jelentkeztek, kik mindannyian sikeresen tették le az érettségi vizsgálatot.

Az izr. hitközségi tagok figyelmébe. Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák-Ferenc u. templomban az istentisztelet következő időben fog tartatni és pedig: Péntek este 6 órakor, szombaton d. e. 9 és d. u. 4 órakor vasárnapon hajnali Szeluehoth 4 órakor a többi napokon hajnali fél 5 órakor, köznapokon az esti istentisztelet kezdete 6 órakor.

A hentesek mozgalmá.

— szept 11.

A napokban indult meg a hentesek nek minden tekintetben jogos mozgalmá. Nem haszonlesés, nem pusztá magánérdek vezette a henteseket e mozgalom megindításában. — Olyan kívánságokat hangoztatnak, melyek nemhogy a közönség érdekeit bántanák, de egyenesen a közönség javát mozdítják elő.

Nehéz, nyomasztóan súlyos a hentesek mai helyzete Debrecenben. — Az

örökös zárlatokkal, a konzum vásár hiányával olyan állapotok állottak elő, melyek a sertések árát a legmagasabbra emelték.

A hentesek ezen a tarthatatlan helyzetben nem az árak emelésével akarnak segíteni, hanem azzal, hogy kérni fogják a tanácsot, hogy a megyében és környékén a vásárok megnyitása iránt sürgősen intézkedjék. Kérik azonkívül a konzum vásár létesítését, hogy a sertéseket mindentelel szállíthassák és ne kelljen a henteseknek a sertéseket házról házra járva szerezni be itt, hol hetenkint nyáron 700—800, télen 2000—4000 darab sertést vágnak le.

Kényelmetlen a husfogyasztási adó hivatal helye is, mert a vágóhidról minduntalan a Piac utcára járnak sok időpazarlás, mikor bár helye van annak a vágóhidon is és hogy a vágóhídi igazgatóság is adhasson vágási engedélyt akkor, mikor a fogyasztási adóhivatal hivatalos órái elmúltak is.

Azonkívül kérik a tanácstól, hogy a borsókás hus után, melyben csak a szalonnát adhatják el, ne fizessenek teljes fogyasztási adót, csak fél annyit. Ha pedig ezt nem teljesítik, úgy szerezzen be a vágóhid olyan gépet, mely a borsókás húst is élvezhetővé és ártalmatlanná teszi.

Nagy azonkívül a vágatási díj is. Kérik azért a vágatási díj leszállítását, hogy ez se emelje az amugy is drága husárakat. Az istálló díjak szintén felette nagyok, mikor amugy is elég haszna van a városnak a vágóhidon.

A vágóhídi berendezések javítását és bővítését is kérik a hentesek.

Ezek azok a pontok, melyeket a hentesek tegnapi ülésükön a várostól kértek.

Sajnálatos és szégyenletes dolog, hogy ebből a mozgalomból a mészárosok kivonták magukat, sőt azt hangoztatják, hogy ha kell, a husárakat a legvégsőig is felemelik.

sebben száguldtak a diszhintóval. És bármerre járt a csodaorvos, mindenütt áldás kísérte, mert még nem volt eset, hogy a hozzá forduló embereket teljesen ki nem gyógyította volna.

A vak fiúnak is örömtől repesett a szive. Látni fog újból. Látni fogja szerelmét! És hirtelen lefoszlik majd a hályog és szemébe ragyog a leány szépsége!

A haja olyan, mint a uapsugárból szőtt pallást: homloka fehér, mint a tubarózsa; hosszu szempillái alatt édes busan ragyog a szeme; ajka, mint a vérpiros iv; keble, mint a ragyogó hó. És ő mindezt látni fogja! Félre kétségbeesés! Félre, ti keserves órák, amikor a képzeletnek kellett elővarázsolni a kedves arcát!

*

Ő volt az első, aki megjelent a csodaorvosnál

Egy szolga vezette:

— Gyógyíts meg, ó csodaember — könyörgött. — Add vissza a szemem világát. Hadd üljem meg az örömök ünnepe, amikor végre megláthatom a nők legszebbikének az arcát. . . . Az ő arcát, akit jobban szeretek életemnél!

És elmondta szerelmét, vágyát, fájdalmát, csak hogy felkeltse a csodaorvos részvétét.

A csodaorvos pedig elgondolkozott, majd kis vártatva így szólt:

— Isten előtt nem lenne kedves,

ha visszaadnám szemedvilágát. Hogyan? Te szerelmes vagy és látni szeretnéd, kibe? Fiam, a teremő Atya kegyességéből neked az jutott osztályrészedül, hogy amikor már magadénak mondhatod szerelmesedet, még mindig remélhess, hogy amikor vágyaid teljesültek, még egyre álmodhass. . . . És te, te e drága álmod akarod megsemmisíteni a valóságért? Hát nem tudod, hogy éppen e titkos, sötét fátylonon át, mely előtted eltakarja szerelmesed, igen, épp e sötét fátylonon át látod te oly csodaszépnek, aminő a valóságban sohasem lehetne. Elviselhetetlen pillanat lenne számodra az, amikor megmutatnám, hogy nem ő valóban. Még ha nem is hazudott neked, még ha valóban oly tökéletes is, mint aminőnek önmagát lefestette, még ha épp olyan lenne is, mint aminőnek képzeleted lázas játéka mutatta, nem kerülhetné el az elviselhetetlen esalódásokat. Mert az álom gyönyörűsége, ha meg is valósítható, ez az álom csak akkor isteni gyönyörűség, ha sshasem valósul meg. Maradj meg homályodban! Bárcsak megtartanák az istennek továbbra is változatlanul a te kielégíthetetlen vágyódásodat, hogy szánakozhass rajtunk, akik a maguk tökéletlenségükben látjuk az emberek és tárgyak szépségét, és akik szemünkben könnyel, irigyeljük a te vak boldogságodat!

Az ülésen Tokaji János ismertette ezeket a kérelmeket, melyekhez a hentesek mind hozzájárultak.

Tóth Kálmán ipartestületi jegyző igéri, hogy a hentesek feliratát a tanács-hor juttatja.

Kimondotta végül a gyűlés, hogy ha a tanács ezen kérelmeket 14 nap alatt nem teljesíti, úgy a hentesek mind kimondják a sztrájkot és az üzleteiket bezárják.

Reméljük, hogy a tanács megelőzi ennek beálltát és sürgős intézkedéssel megszünteti a hentesek súlyos valeságát.

Erzsébet királyné emléke.

Erzsébet királyné emlékét halálának ötödik évfordulóján méltó kegyelettel ünnepele az ország és a székesfőváros közönsége Budapesten az állami és városi középületekre, színházakra és középületekre kitűzték a gyászlobogókat, a templomokban pedig gyászistentiszteletet tartottak.

A hivatalos főistentisztelet délelőtt tíz órakor volt a budavári koronázó Mátyás templomban, melyet gyászpompával ékesítettek. A főszentély előtt állott a katolák, mely Erzsébet királyné címeirevel, a magyar koronázási ékítményekkel és a többi fejedelmi ékítményekkel volt földiszítve. Ezenkívül a spanyol etikettnek megfelelőleg nyitott fekete legyező és a pár fehér keztyű volt a koporsón, melyet égő gyertyák öveztek.

A templom előtt Benicky Tamás felügyelő vezetésével rendőrök, a főhajó hosszában Anders kapitány vezénylete alatt alabárdos koronaőrök állottak díszőrséget. A főszentély padsoraiban ültek: Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök. Wlassics Gyula, Kolossváry Dezső Láng Lajos, Darányi Ignác és Plósz Sándor miniszterek, Apponyi Albert gróf a képviselőház elnöke, Latkócy Imre, a közigazgatási bíróság alelnöke, Pejacevich Tivadar gróf horváth bán, Dárday Sándor az állami számvevőszék alelnöke Gromon Dezső és Tarkovich József államtitkárok, Szalay Imre min. tanácsos, a nemzeti muzeum igazgatója, Székely Ferenc koronaügyész, Romy Béla és Sélley Sándor min. tanácsosok, Rudnacy Béla főkapitány, Ováry Lipót országos főlevéltárnok, Demecky József a Ferenc József intézet kormányzója, Márkus József fő polgármester, Matuska Alajos helyettes polgármester, Tabódy József cs. és kir. kamarás, Szohner Antal, Képeffy Árpád és Goposa László min. osztálytanácsosok, dr. Heinrich Gusztáv min. tanácsos a tudományegyetem, Hauszmann Alajos a műegyetem és Hutravay Ferenc az állat orvosi főiskola rektorai, Ohlhauser ker. előljáró, Medtey Zsigmond és Szabó József főv. bizottsági tagok.

Az idegen államok képviselői közül megjelentek Stron angol főkonzul és Cusanini márkai olasz főkonzul, aki Rómából egyenesen azért tért vissza a fővárosba, hogy a mai rekviemen az olasz nemzet részvétét dokumentálja.

Teljes számban vonult ki a tábornokkar Czibulka altábornagy vezetésével, valamint a budapesti helyőrség tisztikarai. A gyászistentiszteleten Vaszary Kolos bitoros hercegprimás pontifikált abban a főpapi ornátusban, mely boldogult Erzsébet királyné milleniumi fekete ruhájából készült. Az istentiszteletet dr. Nemes Antal budavári apátplébános rendezte, míg a hercegprimás Walther Gyula és Klinda Teofil kanonokok, Krizsán Mihály pápai kamarás és Andor György primási titkár segédkeztek.

A templomi ének és zenekar Vavri nacz Mór G.-moll rekviemét adta elő, melynek magánzólamait Vavrincé, Ertl Anna, Juhász és Hoppe tanár énekelte. Az orgonán Szegő Sándor játszott. Az istentisztelet déltájban ért véget.

*

Debrecenben.

Debrecenben a róm. kath. templomban folyt le a kegyeletes megemlékezés a mi dicső Erzsébet királynénk haláláról.

A templom erre az alkalomra gyászba borult, a szentélyben volt felállítva a díszes ravatal. A gyászistentiszteletet dr. Wolafka Nándor v. püspök prépost plébános végezte teljes segédlettel. A gyászmise alatt az egyházi énekkar gyászdalokat énekelt és a 39. gyalogezred zene kara játszott. Szendrő Sándor magánéneke után az énekkar a Dies irae-t adta elő.

A templomban megjelent a helyőrség tisztikara Vogel ezredessel élén teljes számban. Ott voltak továbbá a róm. kath. főgimnázium és a Svetits intézet összes növendékei. Csak éppen a polgári hatóságok képviselőiben nem jelent meg senki, a mit egyáltalán nem hallgathattunk el megrovás nélkül.

Nem tartjuk ugyan a kegyelet szándékos megsértésének a polgári hatóságok testületi távolmaradását a dicsőült Erzsébet királyné emlékezetére szentelt egyházi szertartásról; de azért még sem helyeselhetjük a debreceni hatóságok rideg viselkedését az ily alkalmakkal szemben. A város polgármesterének és a tanácsnak mindenesetre hivatalos kötelesség lett volna a gyászmisén megjelenni; a vármegye, a királyi tábla, törvényszék stb. képviselőinek nemkülönben.

SZÍNHÁZ.

— (A Király színház ujdonságai.) A főváros legújabb színházának a Király színháznak eredeti darabjai, a melyeket Beöthy László igazgató előadásra megszerzett, s a melyből az okt. 15-én megnyíló új színház műsora alakulni fog, a következők:

A vizözön, látványos színmű, írta Csepreghy Ferenc, zenéjét szerette Sztojjanovics Jenő.

Aranyvirág, daljáték, írta Martos Ferenc, zenéjét szerette Huszka Jenő.

Fejér Anna, parasztörténet, írta Gárdonyi Géza.

János vitéz, daljáték, Petőfi költői elbeszéléséből írta Bakonyi Károly, zenéjét Heltai Jenő verseire szerette Sztojjanovics Jenő.

A csodagép, daljáték, írta Hájó Sándor, zenéjét Hervay Frigyes verseire szerette Kern Aurél.

Boris király, daljáték, írta Szöllösi Zsigmond, zenéjét Hervay Frigyes verseire szerette Hegyi Béla.

Szerencsés János, vigjáték, írta Latzkó Andor.

Molnár Ferenc bohózata, a melynek címe még nincs megállapítva.

A zárda titka, daljáték, írta Pásztor Árpád, zenéjét szerette Konti József.

H I R E K.

Napló.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és ünnepnapon d. e. 9—12-ig.

Nőegyleti szöv. ipar tanműhely nyitva — vasárnap kivételével — mindennap délelőtt 7—12-ig és délután 2—6-ig.

Szept. 11, A szegényügyi bizottság ülése a városházán délután 4 órakor.

Szept. 12 Városi egészségügyi bizottság ülése a városházán délután 4 órakor.

Szept. 13. Kertgazdák ülése a városházán d. . 11 órakor.

Szept. 14, Megyei közigazgatási bizottság ülése
Szept. 19, Függetlenségi kör Kossuth lakomája Törőnéi

Szept. 19 Megyei számonkérésének ülése.

Szept. 20 Kossuth dalkör dalestétye a Bikában.

Szept. 21, Megyei közgyűlés

* **Esik eső...** Halkan lüktető ütemre csorran az áldott, várva várt, csendes, illatos eső. Tegnap délután 3 óra tájban hirtelen szél kerekedett és a várost a hetek óta ránk telepedett pornak felzavart szürke tengerébe temette. Ezalatt a sűrű porfátyol felett beóvakodtak a felhők és mire a szilaj szél szárnya elhajította a port, a beborult ég esatornái megeredtek. Beborult az ég, az areok pedig kiderültek. Fellélekzett, hála istenre begett minden élő. Eleinte lassan szitált a permeteg, meg-megállt az üdén hulló nappali harmat; aztán egyenesen, bugyborékoló, langyos eső vette át csendes birodalmát. Ez az a bizonyos mesebeli kincs, mely az egyszeri juhász szerint többet ér a világhíres bankár minden csengő és susogó vagyonánál. — Az áhitatosan hálálkodó ember, felpillantván az áldást csorgató égre, szinte önkéntelenül dalra gyujt: Esik eső karikára...

* **Az interparlamentáris tanács** külföldi tagjai közül 170 képviselő érkezett tegnap délután két órakor külön vonaton Deseffly Arisztid háznagyi ttkárral Budapestre. A vendégek tiszteletére Apponyi Albert gróf a képviselőház elnöke tegnap délután 5 órakor a képviselőház étkező termében estélyt adott. Az egész képviselőházat kivilágították és a pazar fényben tekintették meg a parlamenti palotát a külföldiek, a kik több ízben elragadtatással fejezték ki tetszésüket a remek és pazarul szép berendezés felett. — A konferencia tiszteletére ma a parkklubban estély lesz. Az idegenek három napig időznek a fővárosban és sokan közülök — kirándulást tesznek az ország egyes szebb vidékeire s így valószínű, hogy a Tátrát, a Vaskaput és Herkulesfürdőt is megtekintik. Tegnap este a vendégek a Népszínházban voltak.

* **Ünnep a gör. katolikusoknál.** A gör. kath. egyház ma ünnepli a keresztelő sz. János fejevételének emléknapját, mely alkalomból a helybeli gör. kath. kápolnában az istentiszteleteket a vasárnapokon szokásos sorrendben fogják megtartani.

* **Mária nevenapja.** Vasárnap lesz Mária nevenapja, amikor is Máriapócson nagy bucsu lesz. A bucsusok egy része

tegnap jött városunkba. Ma reggel 5 órakor nagymise volt a bucsusoknak, 6 órakor indultak el a 52 kilométeres utra és holnap délből érnek oda. Pócsról vasárnap délből indulnak el és hétfőn este érkeznek ide. A bucsusok elé a sámsoni utra processió megy. Debrecenben Mária nevenapján fél 12 órakor nagymisét tart dr. Wolafka Nándor püspök. A nagymisén Bognár Matild és Szombathy Margit énekelnek, Piribauer Ferenc hegédi és Tarnay Károly orgona kísérete mellett.

* **Szerencsétlenség a vasutnál.** Tegnap délelőtt az államvasut pályaudvarán szerencsétlenség történt. Korempel Mihály kocsirendező munkás tolatás közben két kocsit közé került. A jobb karját a két kocsit tányérja teljesen összeroncsolta. A szerencsétlen embert a közpórházban szállították, hol azonnal ápolás alá vették.

* **Jogász élet.** Ezen a héten nagy dolgok fejlenek az öreg kollégium időverte falai között. — Hétfőtől szombatig bezárólag tartják az első és második alap vizsgákat. Három három tudós tanár ur összeül az I. és a II. sz. tanteremben, aztán jól megkinozzák a szegény jelöltek. Es csodálatos kérem szépen, de ugyan a dolog, hogy a máskülönb legketvenkedőbb alakok a vizsgázók padján ugyancsak meghuzzák magukat. Olyan szép csendesen felelnek — sőt alig-alig szólnak — ami természetesen nagy baj, mert a vizsgáló bizottság könnyen kijelenti ám, hogy „X. Y. ur a vizsgálat teljes ismétlésére utasittatja.“ De amikor aztán a vizsgálat „beüt“, akkor első utja a jogásznak a táviró hivatal. És nem tudom, hogy az apa boldogabb-e, a ki fia előhaladását, vagy a fiu, a ki munkájának jutalmát látja a képesítésben.

Vizsgákban megöszült jogászok mondják, hogy a vizsgázók padján még az ifjúsági választási harcok sem jutnak eszébe az embernek. A főiskola előtti téren ugyancsak dolgoznak a buzgó kertesek, minden jogásznak ott a gomblyukában a Pálur piros szalagja, kalapja mellett az Ozory Pista piros tolla, de a vizsgatermekben eltűnik a toll, a szalag, ott pártonkívüli a helyiség. Nincs ott se Ozory, se Pálur, hanem a római jog, közjog uralkodik. Ilyen a jogászok élete még két napig, aztán ismét bevonulnak a boltives termekbe tanulni az országos jogot.

* **Pestis Marseilleben.** Kerülő uton oly hír érkezik Marseilleből, amely haladó, méltán kelti fel minden kultúrember felháborodását. Bécsi tudósítónk azt jelenti ugyanis, hogy a „Daily Mail“-nek táviratozzák Marseilleből, hogy ott tizenegy pestiseset fordult elő. A megbetege-
désük közül hét halállal végződött. A városban iszonyu nagy a rettegés. — A vizsgálat kiderítette, hogy a pestist ócska ruhákkal hurcolták be, amelyeket Konstantinápolyból a marseillei Goy-féle papirgyárba küldtek feldolgozásra. Eddig a távirat. Elharapódzó félben levő pestisről számol be tehát a hír, amely egyben a marseillei hatóságok bűnös lelkiismeretlenségének súlyos bizonyossága. Tudvalevő, hogy az olyan fontos tengeri kikötőre

nézve, mint aminő Marseille, a pestis következményei, a tengeri és a szárazföldi elszigetelés, anyagilag esetleg végzetes hatása lehet. Azonban az anyagi érdekek meg kell szünnie olyankor, mikor esetleg egész tömeg gyanútlan ember életéről van szó.

Tizenegy pestis eset konstatálása arra vall, hogy a pestis már napok óta befészkelődött Marseillebe, s mindeddig hivatalosan eltitkolták a veszedelmet. Ez a kalmár embertelenség megérdemli a legsúlyosabb megtorlást, s a francia kormány bizonyára módját fogja ejteni a marseillei hatóságok szigorú megbüntetésének. A pestis ma már elég biztonságosan elszigetelhető, ha idejekorán kellő nyíltsággal és energiával járnak el az illetékes tényezők. Hiszen Berlinben, Bécsben is sikerült a legutóbbi laboratoriumi pestis fertőzések alkalmával a veszedelmet megelőzni. — De a marseillei hatóságok eljárása valóban gyalázata a francia humanizmusnak és kötelességtudásnak, mert a nyíltság és a következmények férfias viselése nélkül helyi, titokban foganatosított óvintézkedések nem elégségesek a veszedelem elhárítására. A kerülő uton érkezett hír valódiságának megerősítése hivatalos forrásból az éjszaka folyamán nem érkezett meg, s így egyelőre csak fantáziával vehetünk róla tudomást.

* **Örült nők.** A rendőrségnek az egész nyáron nem volt annyi dolga, mint a héten. Öngyilkosság, gyilkosság, verekedést egymást éri. Még csak örültje hiányzott. A tegnapi nap azt is lerótt kettőt. Az egyik Szabó Zsuzsánna, állítólag hadházi leány, a Timár utcán a járőreket megtámadta, ablakokat vert be, míg végre a 94 számú rendőr elfogta és nagy nehezen bérkocsin a központra, innen pedig a kórházba szállították, hol a megfigyelő osztályba került. — A másik ügy már bonyolultabb. Ugyanis a határban lakó Kenyeres Kálmán tyukólját éjjel fel akarták törni, de észrevették és kijöttek. A betörők ketten voltak, az egyik férfi, a másik nő. A zajra a férfi elszaladt, a nő pedig mozdulatlanul állott helyén. A kérdezősködésekre, szidalmakra egy szót sem felelt, átadták a csendőröknek, kik az ügyészséghez kísérték a szóltan asszonyt, de itt sem bódogultak vele. A kihallgatásnál egy szót sem szólott, hanem a kérdezőnek szemé közé köpködött. Az ügyészség délután átkísértette a bűnügyi osztályhoz, hogy személyazonosságát megállapítsák, de itt sem lehetett kivallatni. Lezárták tehát a bűnügyi osztály börtönébe, hol egyik fogoly nő ráismert. Ennek állítása szerint az örült asszony Szoboszlóra való és Borbély Sámuelnének hívják. Addig is, míg személyazonosságát végkép megállapíthatják, a börtönben marad.

* **A pápa testvérei.** Pius pápa két nővére tegnap Velencéből Rómába utazott. Mint egyszerű asszonyokhoz illik, az állomáson harmadik osztályu vonatyegyet akartak váltani, de a városi prefektus szalonkocsit bocsátott rendelkezésükre, amelyen aztán elutaztak, Rómába természetesen szentséges fivérüket fogják meglátogatni.

* **Hol élnek legtovább az emberek?** Steevens, angol egyetemi tanár statisztikai adatok felhasználásával kiszámította és bebizonyította, hogy a mérsékelt éghajlat alatt levő országok lakói tovább

élnek, mint azok, akik a tropikus, vagy sarki éghajlat alatt élnek. Németországban, Angliában és Németalföldön átlag ezer ember közül hetvenhét éri meg a hetvenes éves kort, Dániában nyolevannegy, Svédországban nyolevannyolc, Norvégiában pedig kilencven, Oroszországban az északi tartományok lakói rendszeresen tovább élnek, mint a délen lakók. Magyarországon, Ausztriában és Portugáliában már csak hetvenegy ember ember éri meg az agykort ezer közül. Spanyolországban csak ötvennyolc, Görögországban ötvennégy, Kelet-Azsiában pedig negyven. — Legtöbb a hetvenesztendős ember Franciaországban, a hol ezer közül százhuszonhét ember oly szerencsés, hogy életének a hetvenedik évét megéri.

* **Leégett kazlak.** Fürst Ödön nagy háti tanyáján két 40 méter hosszú szalmakazal és két ugyanolyan hosszú tőrekalmaz leégett. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A leégett kazlak biztosítva voltak. Kár mintegy 3600 korona.

* **Feloldott zárlat.** Hajdunánáson a száj és körömfájás megszűnt. A főszolgabírósg ki is vette Hajdunánást a vészkerületből és a zárlatot feloldotta.

* **Éjjeli tűz.** Az elmúlt éjjel fél hatromkor harangkongás verte fel a város lakóit. Törös János Csonka utca 15. sz. 15 m. hosszú náddal fedett háza gyuladt ki. A tüzet magánember jelentette s a toronyór csak a tűzoltók jelzése után látta meg a tüzet. A tűz elpusztította az egész rozoga nádtetőt. Fél négy órakor lett vége az oltásnak. A tűz oka valószínűleg gyújtogatás. Az oltást Publignó h. főparancsnok vezette, a rendőrség részéről Fittler Jenő r. fogalmazó volt a tűznél.

* **Halálozások.** Tegnap a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalban: Nagy Imre ev. ref. 18 éves, Lebruc Mária ev. ref. 8 hónapos, Villás Erzsébet ev. ref. 14 éves.

* **Híres kövér emberek.** A kövér emberek fénykora a középkorban volt. Nem is volt nagy ember az, aki nem nyomott legalább egy métermázsát. A nagy lengyel király, törökverő Szobieszky János nagyon kövér ember volt. Rendszerint négy ember segítette a lóra. Közmondásos volt kövérségéről Gibbon történetűdős. Vele történt meg Lausahneban való időzése alkalmával a következő mulatságos eset: a tudós, noha már ötvenes éves és nagyon kövér volt, beleszeretett egy hölgybe. Térdre borulva vallotta meg szerelmét s bár a hölgy meghallgatta, és szívesen fogadta a lovag ömlengését az csak tovább térdelt, mert nem tudott a kövérségtől felkelni. Végre is szolgáért csengettek, akik talpra állították a szerelemben szerencsés kövér tudóst. — A legkövérebb fejedelem aki valaha uralkodott I. Frigyes württembergi király volt. Amikor Napoleon Mária Lujza hercegnővel való esküvőjére meghívta, az asztalba félkör alakú ürt kellett vágatni, hogy a hatalmas testü uralkodó a tányérjához férhessen.

* **Öt és fél nap alatt Amerikába.** Londonból sürgönyzik, hogy a hamburg amerikai hajóstársulat Deutschland nevű gőzöse az Atlanti óceánon az eddigi öszszes hajozási rekordokat 29 perccel leverte. A Deutschland az utat Európába 5 nap, 11 óra és 55 perc alatt tette meg.

* **Olcsó utazás a fővárosba.** A kereskedelmi miniszter a kamara utján tudatja az iparosokkal, hogy a fővárosi m. kir. technológiai iparmúzeum állandó gépkial

litása megtekintése céljából kedvezményes vasúti jegyeket bocsátanak ki. Az utazás tizenként összeálló csoportokban történik. A II. osztályon III. osztályu jeggyel, a III-on pedig féljeggyel utazhatnak az iparosok.

* **Rövid hírek.** — *Vizhiány.* Isztria több községében akkora vizhiány van, hogy vnnaton és hajón szállítják a lakosoknak a vizet. — *Turista szerencsétlenség.* Lautheimer Ottó bécsi szobrász a napokban egy kiránduláson egy hegyszakadékba zuhant, ahol halva találták meg. — *Ekszerlopás a gyorsvonaton.* Pollacsek Károly bécsi gyáros feleségétől a budapest-pécsi gyorsvonaton 20.000 kor. értékű ékszert elloptak. — *Fiát lőtte agyon.* Nikolini a híres tenorista vadászat közben agyonlőtte fiát, aki egy bokor mögött volt. — *Öngyilkos fogházigazgató.* Szalay János, a fiumei törvényszéki fogházigazgatója, agyonlőtte magát. — *Drága hegedű.* Londonban nem rég adtak el egy Guadagnini-féle hegedűt 80.000 frankért, ennek mása a nagy Kazinci unokájáé: Mogyoróssyné nevű pozsonyi urnőé. — *Elpusztult város.* A Közép-Amerikához tartozó Korumul szigetén az orkán teljesen elpusztította St.-Miguel várost. — *Templomrablók.* Zemplén vármegye területén egymásután fosztogatják ki a templomokat vakmerő tolvajok. Rövidesen öt templomot raboltak meg. — *Reményteljes esetek.* A n. városi rendőrség tegnap letartóztatott egy csomó 14 évnél fiatalabb suhancot, akik rendszeresen lopásból éltek. — *Hatalmas villamos vizimű.* Abauj vármegyében, a forró encsi vasúti állomás közelében br. Harkányi János egy millióba kerülő villamos viziművet csináltat, amelynek révén a Hernád vize több mint ezer lóerejű villamosságot termel. — *Tengerbe fulladt szépség.* Halbronn kisasszony aki egy szépségversenyen a legszebb volt, Tronvilleben fürdés közben a tengerbe fulladt.

Az Arany Bika kávéházában ma este Magyar Testvérek zene kara játszik.

A válság.

S a j á t t u d ó s í t ó n k t ó l.

Budapest, szept. 10.

Apponyi Budapestben.

Fővárosi tudósítónk jeienti: Apponyi Albert gróf ma reggel érkezett meg Bécsből Budapestre. Résztvett az Erzsébet királyné halálának évfordulója alkalmából tartott gyászisteniszteleten és a déli órákban a képviselőházba ment, ahol előbb Fodor Gyula elnöki tanácsos referálta el az időközben elintézett ügyeket, majd több politikus kereste fel a házelnöket különösen többen a volt nemzeti pártiak közül.

Nagy köztük az elkedvetlenedés a miatt, hogy Apponyit, mint ők mondják, folytonosan mellőzik és mesterséges akadályokat gördítenek útjába. Apponyitól intimusai tudják, hogy most épen nem vágyakozik a miniszterelnökségre, de bizonyosnak tartják — és ebben a régi szabadelvűek közül is sokan egyetértenek velők, hogy senkinek olyan könnyű helyzete nem volna a pártban és a parlamentben, mint épen Apponyinak. Az ellenzék tulnyomó nagy része lesze-

relne Apponyi miniszterelnöksége esetén, de ugyanez áll Wekerle megbízása esetében is, és a legszívesebben ezt látná az az egész szabadelpárt, ha vagy Wekerle-Apponyi kabinet, vagy Andrássy-Apponyi kabinet következne. A magyar vezényszó dolgában lehetne olyan megoldást találni, a mely nem volna ellenére a koronának sem. Az ellenzék is örömmel üdvözlölné egy Apponyival megalakítandó kormányt és a katonai oktatás reformja, valamint a katonai igazságszolgáltatás magyar nyelve mellett elképzelhetőnek tartják a békés megoldást.

A pártközi konferenciára nézve bevárják az interparlamentáris konferencia tagjainak elutazását és ha lehetséges lesz, azt rövidesen meg is tartják, valószínűleg Apponyi vezetése mellett.

A színházi bizottság ülése.

szept. 11.

Tegnap délután 4 órakor tartotta meg Kovács József polgármester elnök lete alatt a színházi bizottság a város háza nagytanácsstermében ülését. — Az ülésen az elnökön kívül jelen voltak: Vecsey Imre v. főjegyző, Oláh Károly v. tanácsos a színház felügyelője, Lengyel Imre, Márk Endre, Komlóssy Dezső, dr. Fejér Ferenc, dr. Tóth István, Acél Géza a bizottság tagjai és Vargha Elemér dr. polgárm. titkár a bizottság jegyzője.

Szerződötések.

Oláh Károly színházi felügyelő előadja, hogy Makó Lajos a színház igazgatója betérjesztette az idei színi évadra társulata névsorát, kik közül Székely Ilona, Ráthonyi Tilla, Arday Ida, Csiky László, Nagy János és Krasznay Ernő új tagok, míg a többiek a már ismert régiék.

A bizottság a bejelentett és szerződött tagok névsorát tudomásul vette, az újonnan szerződött tagokra pedig ki mondta, hogy október hónap folyamán várható szereplésük után fog rájuk nézve novemberi ülésében ítéletet s illetve véleményt mondani.

Dr. Fejér Ferenc egyben felszólalt az ellen, hogy az igazgató Hegyi Lilit mint elsőrendű énekesnőt szerepeltette s pusztán művészi szempontból kívánta hogy a társulat a szerződött tagja csupán másodrendű szerepkörre alkalmaztassék. Kéri azt a kifogását tudomásul venni, s egyidejűleg az igazgatónak is tudtára adni.

A bizottság tudomásul vette.

Javítások, beruházások, építkezések.

Előterjesztette ezután a színház előadója, hogy az idén 2121 korona erejéig a színházon szükséges javításokat eszközöltek s hogy azok in-már készek is.

A bizottság ezt tudomásul vette. — Előadta továbbá, hogy itt az ideje, hogy a színházi páholyokat újból kárpitozzák és a páholyokba tutorokat vegyenek, — mert s mostaniak legfeljebb egy évig tehetnek csak szolgálatot.

Sőt itt az ideje annak is, hogy a páholyok számát emeljék és az egész nézőteret átalakítsák.

Tudja ugyan, hogy ez az évi költségvetés erején felül nagyobb beruházást igényel, de a kérdést egy két év alatt okvetlenül meg kell oldani. A színházi felügyelőnek komoly ajánlatot tettek arra nézve, hogy ha a színház hosszabb 9—10

évi időtartamra ajánlattevőnek bére adatnék, az ajánlattevő hajlandó volna az igényelt beruházásokat s átalakításokat saját költségén 800—100 ezer korona erejéig viselni. Ez a városra igen kedvező lenne s a színház befogadó képes ségét is jelentékenyen emelné.

Hosszabb vita után a bizottság az arra fordítható pénz hiánya miatt egyelőre minden új építkezési és beruházási tervet függőben tart, de nem zárkózik el attól, hogy a színházi nézőtér újépítése sokáig nem halasztható. Tudomásul veszi az ideai tatarozást s a páholyok és azok butorainak évenként megszokott helyre hozatalát, kijavítását.

A kijárat, karzat és világítás ügye.

Dr. Fejér Ferenc kevésnek és így veszélyesnek tartja a földszinti kijáratot, több kijáratot kíván, valamint kívánja a színházi karzat megvizsgálását közbiztonság céljából.

Tóth István dr. főleg a villamvilágításnak dr. Tóth Mihály beadványa szerinti megjavítását, megújítását sürgeti.

Acél Géza, Oláh Károly, Kovács József és többek felszólalása után kimondják, hogy a kijáratok szaporításának ügyét a napirendről leveszik. A karzat zsufoltsága ellen rendőri intézkedést javasolnak s azt tartják helyesnek, hogy különböző helyre beosztásával a karzatot az egyhelyre való nagyobb tördülés megakadályoztassék.

Végül kimondják, hogy bár a karzat faépítménye teljesen jó és a villamvilágítás is teljesen megbízható a hivatalos vizsgálat adatai szerint, úgy, hogy veszedelemre egyik sem ad aggodalmat, a közönség még nagyobb megnyugtatósára, azt a színi évad megkezdése előtt még egyszer megvizsgálják, a mikor a villamvilágítás esetleges átalakítása tárgyában helyszíni szemlét fognak majd a színházban tartani.

A ruhatár átalakítása.

Bejelenti a színházfelügyelő, hogy a ruhatárt 500 korona költséggel s a rekám függöny bérletéből befolyt jövedelem összegével már ezen színi évadra átala kitették s az 1 és fél méterrel szélesebb lesz.

Tudomásul vették.

A vasárnapi bérlet szünet.

Tárgyalták Makó Lajos színházigazgató kérelmét, hogy a vasárnapi, mintegy 30 bérletszünetes napokon bérletben tarthasson előadásokat.

A bizottság tekintettel arra, hogy amikor művészi igények fokozását kívánja az igazgatótól, méltányos hogy neki arra anyagi erőt is adjon, megengedi a vasárnapi bérletszünet esték bérletfolyamban illesztését, de kiköti, hogy ezeket bérlet szünetes napokkal hétköznapokon pótolja az igazgató.

Azt a kérelmét azonban, hogy engedje meg a bizottság' itteni színi előadásait május hónap 1 étől június 1 éig terjedő idő bármely napján beszüntethesse, elutasítja bizottság.

Páholybérlet öröklése.

Áron Jenő azon kérelemmel járult a bizottsághoz, hogy azt a páholyt, melyet családja 30 év óta bérel, atyjának elhalálozásával reá mint jogutódra bérletként ruházzák át.

A bizottság hosszas vitatkozás után melyben a határozat hozatala elvi állás pont megteremtését vélt létesíteni szavazat többséggel a páholy bérlet jogát Áron Jenőre reá ruházta.

Bérleti jog elvesztése.

Végül szóba került a hanyag páholybérletnek valamely módon megrendszabályozása. A bizottság elhatározta s egyben kimondja, hogy azok a páholybérletk, kik bérletüket az első félévben szept. hónap 25 éig s a második félévben január hónap 15 éig ki nem fizetik, arra az évadra páholy bérleti jogukat elvesztik.

Ezzel az ülés esti 6 órakor véget ért.

TÁVIRATOK.

Erzsebet királyné emléke Bécsben.

Bécs, szept. 10. Ő felsége ma reggel háromnegyed három órakor a Kapucina sok sirboltja elé hajtatott és csak a gvardián és a sirbolt őrzője kíséretében ment a sirboltba, hol imát mondott a megboldogult királyné, majd pedig a trónörökös koporsójánál. Miután még az uralkodó a királyné sirján elhelyezett koszorukat is megtekintette és szüleinek sirjánál is imát mondott, elhagyta a sirboltot és visszatért a Burgba. Rövid idővel ezután megjelent Lajos Viktor főherceg, imát mondott a királyné koporsójánál és köszörut tett le. — Gizella bajor hercegnő Münchenből ideérkezett.

A német császár vadászata.

Pécs, szept. 10. Ma Fejérváry Imre báró főispán Koszics Kamil alispánnal kiutazott Mohácsra, a honnét kocsim bejárnak a vadászterületet a szükséges közigazgatási intézkedések felülvizsgálatára. A kaparancsai vadászlat és Berlin között rendes futárszolgálatot rendeztek be. A futár este érkezik és reggel visszatér Berlinbe. Ezenkívül Karapancsáról Berlinbe közvetlen távirati összeköttetést létesítettek.

Pécs szept. 10. Frigyes főherceg ne jével, Izabella főhercegnővel, leányával, Henriette főhercegnővel és Saint Quentin ezredes főudvarmester kíséretében holnap reggel érkeznek a bélyei birtokra, hol a köriserdői vadászlatban szállnak meg.

Sándor király holtteste.

Budapest, szept. 10. Natália, Milán király özvegye, exhumáltatni akarja Sándor király holttestét és Krusedolban atyja Milán király mellé óhajtja eltemetetni.

Török katonák vérengzése.

London, szept. 10. Smilewóból jelentik a Daily Mailnek: Monastirnak a törökök által való visszafoglalása borzasztó vérengzések között történt. Egy rendes katonából és basibozukokból álló csapat támadta meg a várost, a házakat felgyújtották s a menekülő lakosokat lelőtték. Több mint 200 embert gyilkoltak meg. A katonák számos gyermeket a tűzbe dobtak. Hetven asszonyt egy házba csuktak a házat végigöntötték petróleummal s felakarták gyújtani. A basibozukok azonban közbeléptek s megakadályozták a rémes tettet.

Összeesküvő udvari orvos.

Belgrád, szept. 10. Sándor király volt házi orvosát, Velieskovics Mihályt és nejét, ki Sasics kereskedelmi miniszter testvére, letartóztatták, mert az összeesküvőkkel tartottak.

Török csapatok Bulgáriában.

Konstantinápoly, szept. 10. — Biztos forrásból arról értesülünk, hogy a hadügyi vezetőség a Bulgárja határára tányázó csapatok parancsnokának kiadta a

parancsot, hogy a jelenlegi holdas éjszakai egyikén keljenek át Kelet-Rumélia határán s kerítsék be az adriapolyi körületben garázdálkodó bolgár bandákat.

Fellázadt község.

Budapest, szept. 10. Görgény Orsován a magyar régi takarékpénztár tagosi társaság tárgyalást indított. Ez ellen a község népe fellázadt, az aktákat összetépte és elégette, a takarékpénztár megbízottját véresre verték többeket üldözöbe vett, a kik csak nehezen menthették meg életüket.

A vendéglősök országos szövetsége.

Temesvár, szept. 10. A vendéglősök országos szövetsége itt tartott mai közgyűlésén állást foglalt a söradópótlék ellen. A jövő évi közgyűlést a szövetség Szegeden tartja.

Gabona tőzsde.

Budapest, szeptember 10. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv élénk. Kedvező irányzat mellett 56,000 méternázsa került forgalomba néhány fillérrel drágább áron. Egyébb gabonanemek változatlanok. Idő esős,

Buza októberre	7.46-47
novembere	7.68-69
Rozs október	6.26-27
októberre	6.48-49
Zab októberre	5.49-50
novemberre	5.49-50

Regénycsarnok.

A tejttestvér.

Második rész.
(Folytatás.)

Az ilyen megszólított fiatal nő elvált az imént betoppant holgyek csoportjából és Savinen maga előtt látta az emlékében szunnyadó kép élő megtestesülését.

A hittanórákból ismert gyermekleány még ebben az elűtő környezetben is mintha megőrizte volna szüzi arcát, csupán karsu termete fejlődött ki azóta ingerlő gömbölyű idomokká. Látszott rajta, hogy a szomszédságból jött át, sőt ruhája nem volt ríktó, vállaira leomló fekete csipkekendő takarta kettéválasztott göndör barna haját és ez a fekete csipkekeret még jobban kiemelte fehér arcbőrét, ravaszul lesütött kék szemének ragyogását és gunyos mosolyra nyíló ajkait.

— Szép hölgyecském, — szolt Senlisse, — bemutatok önnek egy hajdani jó ismerőst, Savien de Louéssart urat.

Claudiette az első pillanatban alig észrevehetően elpirult s boszusan elfintorintotta szép ajkát.

— Ez aztán baleset — szólalt meg. — Egyszer kerülök földiek közé, akkor is olyan lompos vagyok, mint egy madárijesztő.

Aztán mégis elnevette magát és kezét nyújtott a két jóbarátnak.

(Folyt. köv.)

M. Á. vasutak menetrendje

1903 május hó 1-től.

Debreczenből indul:

Budapest felé (vegyesvonat)	d. u.	8.30	
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4.16	
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9.01	
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	2.18	
Budapest—Nagyvárad felé	este	10.27	
P.-Ladány—Nagyv. mindenképp	d. e.	11.46	
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8.10	
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3.56	
Csak Szatmárig	este	6.41	
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2.50	
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. e.	11.58	
Csak Szatmárig	reg.	5.10	
Miskolc—Kassa felé	reg.	8.13	
Miskolc—Kassa felé	este	7.—	
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa felé	d. u.	4.11	
Csak Nyiregyházig	d. u.	2.13	
H.-Böszörmény —	m. áll. v.-től	reg.	5.15
	vásártérről	reg.	5.34
B.-Sz.-Mihály felé	m. áll. v.-től	d. u.	4.01
	vásártérről	d. u.	4.12
Füzes-Abony felé m. á. v.-től	m. áll. v.-től	d. e.	11.41
	vásártérről	d. e.	11.50
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	4.36	
Ohat-Kócs—Polgár felé m. á. v.-től	reg.	4.56	
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4.21	
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4.33	
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	9.35	
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4.31	

Budapestre érkezik:

A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy. v.	d. u.	1.50
A déli 12 ó. 18 p.-kor induló sz. v.	este	6.40
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz. v.	reggel	5.45
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy. v.	este	9.35

Budapestről Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 33 p.-kor érkező gy. v.	reggel	6.50
A d. u. 3 ó. 24 p.-kor érkező sz. v.	reggel	9.—
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gy. v.	d. u.	2.—
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező sz. v.	este	7.05
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező sz. v. (P. Ladányig gy. v. átszállítással)	este	9.15

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy. v.	d. e.	11.36	
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3.29	
Budapest—Nagyvárad felől gy. v.	este	6.26	
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	9.24	
Csak P.-Ladánytól	reggel	7.42	
Kolozsvr—Nagyvárad felől	reggel	5.03	
Csak Szatmár felől	reggel	7.32	
„ M. Sziget „	d. e.	11.57	
„ „ „ gy. v.	d. u.	3.55	
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10.09	
Csak Szatmárról	este	6.40	
Kassa—Miskolc felől	reggel	8.04	
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	d. e.	11.31	
Kassa—Miskolc felől	este	7.54	
Csak Nyiregyháztól	d. u.	3.44	
B.-Sz.-Mihály —	vásártérről	reggel	7.57
	máv.-hoz	reggel	8.09
H.-Böszörm. felől.	vásártérről	este	6.14
	máv.-hozá	este	6.35
F.-Abony felől vásártérről	vásártérről	d. u.	3.39
	máv.-hoz	d. u.	3.50
Ohat-Kócs—Polgár felől vásártérről	d. u.	5.35	
„ „ „ máv.-hoz	d. u.	5.51	
Derecske—Nagy-Léta felől	reggel	7.40	
„ „ „ máv.-hoz	reggel	7.54	
„ „ „	reggel	7.18	
„ „ „	d. u.	3.13	

A LOVASS ÉS LADANYI

NŐI DIVAT ARUHÁZA DEBRECZENBEN

értesíti a t. vevőközönséget, hogy üzletükbe óriási választék érkezett olcsóságokban, ugymint

GYÖNYÖRŰ ANGOL SEFIREK 0 0	ANGOL KELMÉK 120 cm, SZÉLES
méterje 21 kr	méterje 58 kr
REMEK DIVAT FLANELÉK 0 0	SELYEM HIMZETT BATISTOK 0
méterje 30 kr	28 kr
DIVATOS VELEZÉK, ÉS TENISZEK	FRANCZIA DELINEK
méterje 20 kr	28 kr

0 0 Külön felhívjuk tisztelt vevőink figyelmét 0 0 0
30 rőf. Szepességi vásznainkra, mely fehérneműkre legcélszerűbb 1 vég 5 frt

Ez alkalmat el ne mulassza a t. vevőközönség, mert ebben az olcsó árkedvezményben többet soha nem részesülhet, Tisztelettel

LOVASS és LADANYI
Piac-utca 7. (a Bika szálloda mellett.)

Debrecen,

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle „Glasur“ fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos és Társa cégénél

Debreczenben.

Szöllő értesítés.

Kardos László séta-kerti szőlő telepéről naponta friss szedést

csemege és passatuti

most már teljesen érett

szőlő árultatik

a piacon városháza sarkán
Tóth Gyula vaskereskedése előtt.

Kaiser Salamon

Hatvan-utca 2. szám alatti havi és heti részletfizetésben, az őszi és téli áruk nagyválasztékban megérkeztek u. m.: férfi, fiú és gyermeköltönyök női felső kabátok és felöltők, vásznak, kanavászkok, képek és tükrök nagyraktára.

Iskolai o o o o
növendékek

FEHÉRNEMŰ ÉS A G Y -
NEMŰ SZÜKSÉGLETEI
LEGJOBBAN BESZEREZ-
HETŐK UGY LEÁNYOK,
MINT IFJAK RÉSZÉRE

Kardos László

FEHÉRNEMŰ ÉS VÁSZON
NAGY KERESKEDÉSÉBEN

Debreczenben, Kossuth-utca.

≡ Egy jó régi házi szer, ≡

a melynek egy családban sem szabad hiányozni, ez az általánosan ismeretes
Hesz Ernő-féle Eucalyptus.

tiszta 12 év óta Ausztráliából szállított termény. Németország és Osztrák Magyarországon törvényesen védve. Egy üveg ára 1 kor. 50 fl., mely soká tart, mindenki megszerezheti egészségének visszaállítására s más betegségek elkerülése végett.

Több mint 1500 hála köszönet

érkezett be: fogfájás, hát-, mell-, nyakfájdalmak, zsába, nehézlégzés, nátha, fejfájás, belső nemes test részek fájdalmi, régi sebek, bőrbetegségekről.

Senki el ne mulassza, a fontos könyvet, melyben az Eucalyptus-készülékek leírva vannak, valamint azoknak hatása fentemlített betegségekről, magának megrendelni. A szenvedők érdekében a könyvet mindenkinek ingyen megküldöm, ebben egész serege van az elismerésnek a meggyógyultak részéről.

Klir gelhal (Szászországban).

Hesz Ernő

Eucalyptus-szállító.

— Vigyázzunk a védjegyre. —

Kapható: Rothschnek V. Emil, Mihalovits István, Tóth Béla, Szilcz Ferenc gyógyszerészeknél Debreczenben.

Székelyföldi elsőrangú természetes alkalikus sós savanyúvíz.

A „Málnási Mária Forrás”

kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Javasolva:

a torok, gége, légső heveny és idült hurutjainál, a tüdőtuberculosis minden stadiumában, a gyomor és bélhuzam hurutos bántalmainál, vérszegénységnél, köszvény és izom csuznál.

Kapható:

Geréby Fülöp utódai, — Kontsek Gézánál, minden gyógyszerertárban, drogueriában és fűszerkereskedésben.

Kutkezelőség: Brassó.

A külföldi **Sellers, Gleichberg, Emsi** drágább vizeket bizonylatok szerint jóval felülmúlja. — Tisztán, felényi borral, tejjel összeöntve iható.

A magyar kir. belügy. Miniszter ur 36890/1902. számú rendeletével a **Málnási Mária Forrás** számára a **gyógyforrás** elnevezést engedélyezte.